

Beste Beschikbare Technieken (BBT) voor schroothandelaars en -verwerkers en sloperijen

Het BBT-kenniscentrum van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) heeft in opdracht van de Vlaamse overheid een studie afgerond over de Beste Beschikbare Technieken (BBT) voor schroothandelaars en -verwerkers en sloperijen nl. de BBT-studie Schrootverwerking & Sloperij.

De BBT-studie Schrootverwerking & Sloperij bestudeert de milieu-impact van schroothandelaars en -verwerkers en sloperijen in Vlaanderen en selecteert de Beste Beschikbare Technieken om hun milieu-impact te beperken, beter nog te voorkomen. De studie geeft ten slotte aanbevelingen in verband met de milieuvoorwaarden, in de eerste plaats gericht op de compartimenten (disciplines) bodem en grondwater, (oppervlakte)water en lucht en in verband met ecologiepremie.

- “Beste” betekent “beste voor het milieu als geheel”, waarbij het effect van de beschouwde techniek op de verschillende milieucompartimenten (afval, bodem en grondwater, lucht, (oppervlakte)water) wordt afgewogen.
- “Beschikbare” duidt op het feit dat het hier gaat over iets dat op de markt verkrijgbaar en redelijk in kostprijs is. Het zijn dus technieken die niet meer in een experimenteel stadium zijn, maar effectief hun waarde in de bedrijfspraktijk bewezen hebben. De kostprijs wordt redelijk geacht indien deze haalbaar is voor een “gemiddeld” bedrijf uit de beschouwde sector en niet buiten verhouding is tegenover het behaalde milieuresultaat.
- “Technieken” zijn technologieën en organisatorische maatregelen. Ze hebben zowel te maken met procesaanpassingen, het gebruik van minder vervuilende grondstoffen, end-of-pipe maatregelen, als met goede bedrijfspraktijken.

Schroothandelaars en -verwerkers richten zich op het verzamelen en bewerken (verwerken) van schroot. In principe komen er bij schroothandelaars en -verwerkers enkel niet-gevaarlijke afvalstoffen terecht. De gevaarlijke afvalstoffen moeten eerst naar een sloperij (voor depollutie en demontage). Sloperijen scheiden afvalstoffen die nog gevaarlijke componenten bevatten in een gevaarlijke en niet-gevaarlijke fractie. De studie bestudeert enkel het slopen van voertuigwrakken (d.i. elk gemotoriseerd transportmiddel dat een afvalstof is), afgedankte elektrische en elektronische apparatuur en schepen.

De selectie van de Beste Beschikbare Technieken is tot stand gekomen op basis van een intensieve zoektocht in de literatuur, bezoeken aan bedrijven en samenwerking met experts in de sector, o.a. Febelauto, bevraging van producenten en leveranciers, uitgebreide contacten met bedrijfsverantwoordelijken en ambtenaren, etc.

Om de milieu-impact van schroothandelaars en -verwerkers en sloperijen te beperken worden er in de studie 72 milieuvriendelijke technieken beschreven. De beschikbare milieuvriendelijke technieken werden getoetst aan een aantal criteria. Deze multi-criteria analyse laat toe om te oordelen of een techniek als Beste Beschikbare Techniek kan worden beschouwd. De criteria hebben niet alleen betrekking op de milieu-aspecten, maar ook de technische haalbaarheid en de economische haalbaarheid (rendabiliteit) worden beschouwd. 56 technieken werden geselecteerd als Beste Beschikbare Techniek, 3 technieken werden niet geselecteerd als Beste Beschikbare Techniek. 13 technieken zijn Beste Beschikbare Technieken onder bepaalde voorwaarden (d.i. van geval tot geval).

Naast technieken ter beperking van bodem- en grondwaterverontreiniging, (oppervlakte)waterverontreiniging en luchtverontreiniging, ter besparing van energie en ter beperking geluids- en trillingshinder, worden in de BBT-studie ook een aantal algemene technieken en technieken ter beheersing van afvalstromen, ter besparing van grond- en hulpstoffen (incl. water) en ter beperking van lichthinder, visuele hinder en brand- en explosiegevaar beschreven.

De Beste Beschikbare Technieken voor sloperijen van voertuigwrakken zijn o.a. :

- een vloeistofdichte vloer, afwaterend naar een bedrijfsriolering (o.a. voorzien van voldoende afvoergoten/-putten) aanleggen op die delen van het bedrijfsterrein waar voor het milieu gevaarlijke (vloei)stoffen in de bodem kunnen dringen;
- de niet-gedepollueerde voertuigwrakken niet rechtstreeks op elkaar te stapelen, noch op hun zijde of hun dak;
- de systeemvloeistoffen zorgvuldig aftappen;
- het koelmiddel uit de airconditioning zorgvuldig afzuigen door middel van een recuperatie-apparaat;
- gelekte/gemorste systeemvloeistoffen onmiddellijk opkuisen;
- gelekte/gemorste brandstof en olie opruimen met absorberende korrels (poeder) en absorberende doeken (d.i. droge reiniging);
- de onderdelen zorgvuldig demonteren;
- de plaatsen waar potentieel vervuilende werkzaamheden (v.b. depollutie) worden uitgevoerd, overkappen;
- het bedrijfsafvalwater (incl. het verontreinigde hemelwater) en het niet-verontreinigde hemelwater zo veel mogelijk gescheiden houden bij het ontwerpen, het realiseren of het aanpassen van de bedrijfsriolering;
- het verwijderen van bezinkbare stoffen, oliën en vetten uit het bedrijfsafvalwater d.m.v. een slibvanger en een olie-waterafscheider;
- solventen, waar mogelijk, vervangen door detergents en bij voorkeur door kort-emulgerende detergents;
- bij het reinigen met solventen, een solventtafel (reinigingstafel) gebruiken;
- een rotocleaner (onderdelenwasmachine) of een hogedrukreiniger/stoomreiniger gebruiken tenzij reinigen met solventen noodzakelijk is (dit is bij zwaar vervuilde motoren en motoronderdelen);
- het reinigingsmiddel/detergent in geconcentreerde vorm of als schuim aanbrengen en het reinigingsmiddel/detergent laten inwerken voor de hogedrukreiniger/stoomreiniger wordt ingezet;
- de verharde wegen schoon houden (vegen) met een borstelveegmachine en de onverharde wegen bevochtigen met een mobiele sproeiwagen (bij droog en winderig weer);
- bij de aanschaf van nieuw materieel het energieverbruik meenemen als één van de beslissingscriteria;
- een zo groot mogelijke afstand tussen de hinder veroorzakende activiteiten en de te beschermen objecten aanhouden (zoning), enkel bij nieuwbouw;
- een geluidsreducerende berm en/of afschermwand rond het bedrijfsterrein of een specifieke geluidsbron aanbrengen, enkel als er voldoende fysieke ruimte is;
- interne transportmiddelen en ander materieel goed en regelmatig onderhouden ;
- bij de aanschaf van nieuw materieel het geluidsniveau meenemen als één van de beslissingscriteria;
- de demontagewerkzaamheden zoveel mogelijk inpandig (in een werkhal) verrichten;
- een integraal milieu- en veiligheidsbeheer (al dan niet gecertificeerd) voeren;
- de afvalstoffen zodanig opslaan dat deze geen negatieve effecten kunnen veroorzaken voor het milieu;
- de gevaarlijke afvalstoffen laten ophalen door een erkend overbrenger en afgeven aan een daartoe vergund verwerker;
- een hemelwaterput (hemelwatertank) plaatsen en het niet-verontreinigde hemelwater gebruiken, enkel als de beschikbare (dak)oppervlakte voor de opvang van het hemelwater en de waterbehoefte voldoende groot zijn om de investering van de installatie terug te verdienen;
- de juiste armaturen (verlichtingstoestellen) gebruiken en de armaturen correct opstellen;
- de stapelhoogte op het opslagterrein beperken;
- een beplantingsstrook met hoogopgaande begroeiing (afgestemd op het landschap ter plaatse) of schutting rond het opslagterrein aanbrengen, enkel als er voldoende fysieke ruimte is;
- roken en gebruik van open vuur op plaatsen in de nabijheid van ontvlambare, brandbare producten verbieden;
- (gesloten) metalen voorwerpen die verontreinigd zijn met ontvlambare, brandbare producten (tanks, vaten, e.d.) niet met een snijbrander behandelen;
- ...

Voorbeeld van vloeistofdichte vloer zoals aangebracht bij Bob De Boer (Deurne)

Voorbeeld van aftapunits voor systeemvloeistoffen zoals geïnstalleerd bij Autobedrijf De Jonghe (Deurne)

Dit wil niet zeggen dat elk bedrijf uit de sector zonder meer elke techniek die als Beste Beschikbare Techniek werd geselecteerd, kan (moet) toepassen. De bedrijfsspecifieke omstandigheden moeten steeds in acht genomen worden.

De selectie van de Beste Beschikbare Technieken mag bovendien niet als een losstaand gegeven gebruikt worden, maar moet steeds in het globale kader van de studie gezien worden. Dit betekent dat men zowel rekening dient te houden met de beschrijving van de milieuvriendelijke technieken in de BBT-studie, als met de vertaling van de Beste Beschikbare Technieken naar aanbevelingen en de concretisering in de milieuregelgeving.

Voor een volledig overzicht van de Beste Beschikbare Technieken en de aanbevelingen op basis van de Beste Beschikbare Technieken voor sloperijen, maar ook voor schroothandelaars en -verwerkers, verwijzen we naar de BBT-studie Schrootverwerking & Sloperij.

De studie is beschikbaar op de website <http://www.emis.vito.be>. Onder de rubriek "Beste Beschikbare Technieken" vindt u de lijst met de verschillende Vlaamse BBT-studies.

Voor meer informatie kan u ook steeds terecht bij Caroline Polders, BBT-kenniscentrum, Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), Boeretang 200, 2400 Mol, Tel. (32) 14 33 59 42, Fax. (32) 14 32 11 85, E-mail: caroline.polders@vito.be.